

Kicsoda Zsirinovszkij?

Új sztárja van a világsajtónak: Vlagyimir Zsirinovszkij. Kijelentései bejárták a világot, borzolják a kedélyeket, ért a hisztériakeltéshez, sértődékeny, gyűlölködő, viszont híveivel melegszívű atyuskaként törődik. Mindenről igen határozott s egyértelmű a véleménye. Ezért egyes országokból kitiltják, más-hova be se engedik. Mindenkinek van róla véleménye. Gyűlölik és imádják. Egy német rajongója például 137 millió márkával segítette választási kampányát. Így nem is csoda, ha Németországnak vissza akarja adni Kelet-Poroszországot.

A sajtó szerint ő *korunk Hitlere*. Persze csak 1993 decembere óta, mert *korunk Hitlere* sűrűn bújjik új bőrbe. Elvégre ilyen nagyságú mégse lehet sokáig egy ember, hiszen nagy a szerep, sok a jelentkező, de még nagyobb a szereposztók buzgalma.

Éppen három éve még Szaddam Husszeinnel játszották *Hitler-mumus* szerepét. Zsirinovszkij feltűnéséig ő volt a sztár. De azóta visszakapott hétköznapi mini szörnyé. Vagyis „megjavult”, hiszen új, „nála is rettenetesebb” előadóművész lépett színre.

Az utolsó husz-huszonöt évben, ha változó sikerrel is, de volt már e szerep birtokosa: Idi Amin, Nixon, Bokassa császár, Khadafi, Arafat, Pinochet, Pol Pot, F. - J. Strauss, Reagan, Ceausescu, Sziad Barre, Kahane rabbi és Khomeini ajatollah is. A honi *magyar-hitlerekről* most nem is beszélve.

A mester, Dietrich Eckart, bizonyára igen elégedetten somolyog a túlvilágon-tanítványával együtt annak ilyen sűrű reinkarnálódása és mágikus hatása láttán. Bizonyítva láthatja, hogy jó munkát végzett.

Most tehát éppen Zsirinovszkijon a sor. Bűne, hogy gátlástalanul, szókimondóan beszél. Egyes beszédeinek esetleg igazságtartalmáról viszont már kevesebb szó esik. Némelyek számára pedig az a félelmetes benne, hogy rövid időn belül Oroszország elnöke is lehet.

Zsirinovszkij a Liberális Demokrata Párt elnöke. Igen tanulságos, hogy e tény fölött a sajtó nagy része könnyedén átsíklík. Pedig ez nem véletlenszerű elnevezés és nem is álarc. Zsirinovszkij nyilvánvalóan meggyőződéses liberális. Nem szerepet játszik. Ő annyira nyílt és őszinte, hogy elhíhetjük ezt neki. Ha másnak tartaná magát, azt is biztosan tudunkra adná.

Ő egy oroszországi liberális. Ott ilyenek (is) képviselik, képviselhetik a liberalizmust, ahogy nálunk is vannak igen karakteres képviselői e tannak (Konrad, a két Eörsi, Gadó, Farkasházy, Kerényi, Kornis, Kis János stb.) Az ő esetükben sem vonhatjuk kétségbe az őszinteséget. Ők is ideológiájuk hiteles képviselői és emellett valódi lényüket is adják. Rajtuk – kivételképpen – végre igazolódik

némely marxi tétel, tudniillik az *alap és felépítmény* illetve a *lét és tudat* viszonyáról megfogalmazottak.

Hasonlítsuk össze liberálisaink beszédeit, gesztusait, stílusát Zsirinovszkijével. Emlékezzünk például Kornis Mihály *lufifújó* produkciójára, eltorzult, réveteg tekintetére vagy nemrég publikált gyűlöletfilozófiájára, s mindjárt közeli ismerőssé válik Zsirinovszkij. Vagy, aki ismeri Kerényi Imre szándékát Csurka Istvánnal kapcsolatban... és különösen, ha már olvasott Gadó-írást, esetleg hallotta őt beszélni, s látta is talán már a tévében, annak nem kell sokáig magyarázni azt, hogy a *zsirinovszijok itt élnek közöttünk. A lényeg mindenhol ugyanaz, a különbség mindössze annyi, hogy ők a mi liberálisaink, Zsirinovszkij pedig az oroszoké.*

Zsirinovszkij által csak a liberalizmus egyik új arcát ismertük meg. De emlékezzünk még arra, hogy annak idején a kommunizmusnak is – a lényeg megőrzése mellett, és ha sokáig tagadták is – sokféle formája volt, úgy mint: szovjet, maoista, euro, titoista, gulyás, khmer stb. A liberalizmus pedig a kommunizmushoz hasonlóan nagy híve a virágozzék ezer (liberális) virág elvének.

Nekünk a „Tégy a gyűlölet ellen” stábjá jutott, az oroszoknak meg Zsirinovszkij. Kis ország vagyunk, kisnyomtávú vágányokon pöfögő, kisstilú vicinális liberálisokkal. Oroszország viszont nagy, a vágányok is szélesebb nyomtávúak, így ott akár egy liberális zseni is feltűnhet és zakatolhat a Szibéria-expresszsel – magasra nyúló ambícióit megvalósítandó.

Sok orosz talán nem büszke Zsirinovszkijra, de mi se itthoni eszmetársaira. Viszont hetven éves szellemi, morális és fizikai genocidium után mit lehet, kit lehet vámi Oroszországból? Ahogy mit lehet vámi nálunk negyven nagyon hasonló év után? Ugyanis a cél mindkét helyen, mindvégig az volt, hogy mindenkit, aki valamiben különb, aki kiemelkedne, aki képes a minőségre, azt el kell pusztítani, meg kell nyomorítani, de legalábbis korrumpálni kell és „magunkhoz hasonlítani”, cinkossá tenni. Ilyen körülmények között természetes, hogy túlnyomórészt a legkiválóbbak pusztultak. Züllés, leépülés, elporolisdás lett az eredmény ott is, itt is. Ideális terep az efféle rákos burjánzására.

Egyébként szomorú vagyok, hogy Fridi felfüggesztett show-ját mert most meghívhatná Zsirinovszkijt szerepelni, akinek bizonyára jól is esne egy ilyen kis figyelmesség jelenlegi *kitaszított* állapotában. A műsor ráadásul igazi világszenzáció is lehetne. Fridi egyébként is arról ábrándozik, hogy világgraszoló produkciót csináljon. Itt van tehát az alkalom, meg ahogy az elkötelezett költő mondja: (Liberális) testvér, segítsd a lebukottakat!

Bognár József